

Catàleg de Recursos
Maleta Pedagògica 2020-2021
CELEBREM LA SEXUALITAT

JÚLIA SÁNCHEZ ANDREO

CRÈDITS:

DIRECCIÓ

Júlia Sánchez Andreo

EQUIP

Montserrat Catalán

Verònica Ramilo

Nataixa Fabregat

Una producció de:

La Ciranda

Celebrem la Sexualitat

Amb el suport de:

Ajuntament de Barcelona

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Casa de Naixements Migjorn. sccl.

Associació 9 Món, acompanyant Migjorn

Centre Jove d'Atenció a la Sexualitat (CJAS)

Centre Cívic Pati Llimona, programa Re-genera't

Centre d'Assessorament i Investigació d'Educació Viva (CAIEV)

Sant Cugat del Vallès, des de 2015

CELEBREM LA SEXUALITAT: Educació afectiva i sexual integral

PRESENTACIÓ

Des de La Ciranda us presentem la **Maleta Pedagògica: Celebrem la Sexualitat**.

Considerem l'acompanyament dels afectes i les sexualitats com un **dret fonamental** d'infants i joves, des del naixement i en totes les etapes educatives.

Promocionem la **Salut Sexual i Reproductiva amb Perspectiva de Gènere**, segons els objectius de la Coeducació i el respecte a les Diversitats. Som pioneres en la creació de materials sensibles i propostes significatives per una Educació Afectiva i Sexual Integral, basada en els principis de l'Educació Viva i Activa. Estem especialitzades en l'Educació Infantil i l'Educació Primària.

◇ Treballem perquè els **infants i joves** tinguin experiències educatives significatives i de qualitat, que enriqueixin i promocionin la salut, el respecte i el benestar de la seva vida sexo-afectiva.

◇ Volem que els **mestres i acompanyants** tingueu propostes adaptades a cada etapa, experiències formatives i l'assessorament necessari per incloure la coeducació i la perspectiva de gènere en l'educació afectiva i sexual als centres.

◇ Per les **famílies** us oferim trobades i xerrades per facilitar-vos l'acompanyament de les sexualitats des de casa.

◇ Pels **Centres de Recursos Pedagògics** us oferim la Maleta de Recursos Pedagògics "Celebrem la Sexualitat" per apropar tots els materials, la bibliografia, els pòsters i la Guia Didàctica a tots els centres del municipi.

RECORREGUT

El 2009, la sociòloga i mestra **Júlia Sánchez** va fundar de **La Ciranda**, per l'acompanyament respectuós de les sexualitats d'infants, joves i dones.

El 2011 va ser becada per l'**Institut Català de les Dones** per investigar sobre les violències de gènere en l'adolescència.

El 2015, va iniciar el projecte pedagògic "**Celebrem la Sexualitat**" per l'Educació Afectiva i Sexual Integral i va rebre el 2n premi del programa "Construïm en femení les altres economies" de BCN Activa.

El 2016, va rebre el traspàs dels tallers d'Educació Sexual desenvolupats, entre el 2011 i el 2015, per **Montserrat Catalán**, co-fundadora de la casa de naixements Migjorn.

El 2017, es va fundar l'Associació 9 Món, acompanyant Migjorn. En aquest marc, va crear la **Maleta de Recursos Pedagògics**.

Durant el 2018, va comptar amb la col·laboració de la sexòloga i treballadora social Verònica Ramilo. L'**Ajuntament de Sant Cugat del Vallés** va incorporar els tallers al programa de Promoció de la Salut.

Durant el 2019 el projecte va rebre el 1r premi del programa "**Camí a la Solidesa**" de BCN Activa i el Comissionat de l'Economia Social i Solidària. Es va iniciar la formació de 30 hores reconegudes pel Departament d'Educació. I els tallers amb l'Ajuntament de Barcelona.

El 2020, hem participat en l'assessorament del programa "**Coeduca't**" del Dep. d'Educació. Hem distribuït la Maleta Pedagògica a 4 Centres de Recursos Pedagògics del territori català.

VALORS

El projecte pedagògic CELEBREM LA SEXUALITAT promou els següents valors:

- Potencia els Drets Sexuals i Reproductius reconeixent-los com a Drets Humans Fonamentals, centrals en la vida de totes les persones, en totes les edats.
- Es fonamenta en un model de coeducació que defensa la igualtat real d'oportunitats, el valor de la diversitat i el compromís per l'eliminació de tota mena d'estigma o discriminació, amb perspectiva de gènere.
- Promociona la salut sexual posant paraules i apropant el saber sobre el naixement i el part, el coneixement del propi cos i els canvis vitals a la pubertat i l'adolescència, el plaer afectiu i sexual, el valor de la diversitat sexual i el bon tracte en totes les relacions d'intimitat.
- Seguim la Declaració dels Drets Sexuals i Reproductius (Beijing, 1995), les recomanacions de la UNESCO (2018), les definicions de la salut sexual de l'Organització Mundial de la Salut (2018), els objectius de l'Agenda pel 2030 de les Nacions Unides (2015), els indicadors de qualitat de l'Estratègia per a la Salut Sexual i Reproductiva de l'Ajuntament de Barcelona (2016) i la proposta curricular del programa Coeduca't del Departament d'Educació.
- Aprofita la curiositat innata i l'inici dels processos maduratsius en la biografia real dels infants, per introduir una educació afectiva i sexual significativa, preventiva i d'impacte positiu, que desenvolupi l'autoconeixement i l'autoestima i l'autonomia, en el marc de les relacions d'interdependència, per tenir competències per a l'assertivitat, la presa de decisions i la cura.
- Aporta informacions, habilitats i competències per revertir l'imaginari social i les conductes dominants fonamentades en l'educació del silenci i la culpa, la hipersexualització, la pornografia, l'estètica dominant i els models de consum, la discriminació i les agressions patriarcals, la visió androcèntrica, heteronormativa o exclusivament reproductiva de la sexualitat.
- Treballa a l'aula en base a models teòrics contrastats, amb metodologies actives, socioafectives i creatives, amb materials sensibles i ambients de confiança, adequant-se als processos maduratsius i psicosexuals de l'alumnat. Amb flexibilitat per atendre les diferents formes d'aprenentatge, relació i comunicació dels alumnes i les necessitats culturals i socials dels seus contextos educatius.

ACTIVITATS I SERVEIS

TALLERS A LES AULES:

- 1a sessió: Néixer**
- 2a sessió: Canvis vitals**
- 3a sessió: Plaer**
- 4a sessió: Diversitats**
- 5a sessió: Bon tracte**

XERRADES I TROBADES EN FAMÍLIA:

- Acompanyar la Sexualitat a la Infància**
- Contes per a la prevenció dels abusos sexuals**
- Donar la benvinguda a la pubertat**
- Celebrar la primera menstruació**
- Acompanyar la Sexualitat a l'Adolescència**

FORMACIÓ PER AL PROFESSORAT:

- Xerrada de presentació**
- Monogràfic d'introducció**
- Formació per a centres**
- Curs complet**
- Assessorament de centre**

MALETA PEDAGÒGICA:

- Maleta completa**
- Guia Didàctica**
- Objectes artesanals**
- Pòsters didàctics**
- Bibliografia de referència**

MALETA PEDAGÒGICA

Oferim la **Maleta de Recursos Pedagògics "Celebrem la Sexualitat"** amb 24 materials especialitzats i la **Guia Didàctica** amb indicacions i propostes de dinamització pel professorat. Un recurs per escoles, projectes i Centres de Recursos Pedagògics per facilitar l'acompanyament de les sexualitats i els afectes a les aules.

La Maleta de Recursos Pedagògics "Celebrem la Sexualitat" es completa amb la **Guia Didàctica** que aporta la descripció de cada material, indicacions per tractar cada temàtica, preguntes per iniciar el diàleg a l'aula, la fitxa de dinamització de les sessions a les aules i els indicadors d'evaluació.

Comptem amb la col·laboració de diferents proveïdors vinculats a l'Economia Social i Solidària i creem materials propis des de l'Associació 9 Món. Treballem per facilitar l'educació afectiva i sexual a les aules, d'una manera significativa, propera, didàctica i accessible. Els recursos disponibles inclouen **objectes artesanals** per representar el naixement, els genitals, les pràctiques sexuals, les diversitats sexuals, etc. També afegim diferents pòsters de creació pròpia per facilitar l'exposició a l'aula. Igualment, recomanem els **contes de la Col·lecció Migjorn**, coeditats amb l'Editorial Pol·len, i una guia bibliogràfica d'altres llibres de referència.

Ens podeu demanar el conjunt de la Maleta Pedagògica, la Guia Didàctica o alguns dels seus elements.

GUIA DIDÀCTICA

La **Guia Didàctica** inclou indicacions per tractar cada temàtica, la descripció de cada material, preguntes per iniciar el diàleg a l'aula i a casa, la guia d'aplicació de les sessions a les aules i els indicadors d'avaluació. Es recomana oferir un exemplar per a cada centre educatiu.

A continuació us presentem més detalls del seu contingut:

TEMARI EDUCACIÓ AFECTIVA I SEXUAL

Presentació de les 5 temàtiques que estructuraven la proposta pedagògica:

Naixement, coneixement del cos i canvis vitals, plaer i afectes, diversitats afectives i sexuals i bon tracte en les relacions d'intimitat.

SUGGERIMENTS PER A LA DINAMITZACIÓ

Presentació dels objectius, temporalització i exercicis per desenvolupar cada temàtica a les aules de l'Educació Primària.

ÍNDEX DE MATERIALS

Presentació dels 21 Objectes i 4 Pòsters presents a la Maleta. Presentació dels contes de l'Associació 9 Món de distribució pròpia i recomanació de la Bibliografia de suport, amb 20 Contes per treballar a l'aula.

AVALUACIÓ

Fulls d'avaluació pel professorat i els alumnes.

MATERIALS INCLOSOS A LA MALETA

NAIXEMENT · 5 MATERIALES ·

Les famílies que abracen i estimen

Aquest conjunt ens permet representar diferents models de família. Tenim mares gestants, nadons recent nascuts, amb els seus cordons i placentes. germans petits, pares en criança, etc. Vestits amb faldilles, pantalons i petos.

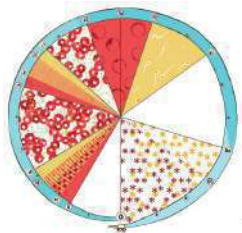
La Nina Migjorn

Aquesta nina permet representar el naixement i la lactància, tot jugant. El nadó està a dins la panxa de la mare, neix i surt per la vulva o amb cesàrea, i amb ell, la placenta i el cordó umbilical, que es poden separar. La nina té pits i mugrons i el nadó s'hi pot enganxar, mentre la mare l'abraça.

El nadó

Aquest nino permet explicar la gestació i el part tot jugant. El sac vermell on reposa el nadó representa l'úter, la bossa que fa de llençol és una imatge de la bossa amniòtica i porta incorporada la placenta d'on surt el cordó umbilical. Les bosses que abracen el nadó van lligades amb cintes, per explicar com el coll de l'úter està tancat durant l'embaràs i, en la dilatació, es va obrint fins l'obertura de 10 centímetres per permetre el naixement.

Pòster A3 Cicle de la Vida

Autora Júlia Sánchez, disseny Edurne Pita

Volem mostrar una imatge global sobre les diferents fases dels canvis vitals naturals, dins un cicle de vida mitjà, diferenciant les fases de maduració fisiològica en dones i homes cissexuals.

CANVIS VITALS · 8 MATERIALS ·

La Flor que batega

És la representació d'una vulva, feta de roba. Per davant, podem veure els llavis exteriors i interiors, el gland i el caputxó del clítoris, el forat de la uretra, les glàndules de l'ejaculació i les glàndules lubricants, l'himen i l'entrada a la vagina. Per darrere, podem comprovar l'elasticitat de la vagina i el cèrvix, reconèixer els cossos esponjosos i els pilars del clítoris.

Genitals reproductors interns

Aquest model proposa una manera de descriure la part interna dels genitals femenins, l'úter i els ovaris. A més de mostrar-ne la forma, també serveix per explicar el procés del cicle menstrual.

L'ocell vermell

Aquest model descriu les parts que componen els genitals masculins. Per davant, podem veure el penis en repòs, amb el gland recobert pel prepuci, també estan representats els testicles, mòbils, dins de l'escrot. Per darrere, es descriu la pròstata, les vesícules seminals i l'inici de la bufeta, així com els conductes seminals que es connecten amb els testicles. També permet representar l'erecció.

Calces absorbents

Oferim una mostra de calceta absorbent, per cortesia de Cocoro®. Les calces menstruals Cocoro absorbeixen menstruació i flux vaginal i són ideals per les primeres menstruacions de les noies. Combinen tres tipus de teixits: el cotó pel contacte més íntim, el polièster perquè és absorbent, hidròfug, antibacterià i transpirable; i el teixit extern, per convertir-les en unes calces boniques i semblants a les del dia a dia.

Compreses de tela ecològica

Proposem diferents models de compreses de cotó orgànic amb una capa interna transpirable i impermeable, súper-absorbent i reversible. Sense plàstic, blanquejants artificials (clor, ni polièster! Eco-compreses que respecten el cos, el planeta i que estan produïdes per dones en el marc de l'economia local.

Compreses i tampons ecològiques d'un sol ús

Presentem compreses i tampons d'un sol ús, fets amb cotó amb certificat ecològic certificat. Per donar a conèixer una alternativa de mètodes d'un sol ús, hipoalergènica, sense perfums ni superabsorbents, blanquejades sense clor ni Dioxin.

Copa menstrual

Oferim una mostra de copa menstrual per cortesia de Mooncup®. Una copa menstrual de silicona tova, de grau mèdic, dissenyada per dones com a alternativa pràctica, segura i ecològica als tampons i les compreses d'un sol ús.

Pòster A3 Cicle Menstrual

Autora Júlia Sánchez, il·lustracions Edurne Pita

Els ritmes naturals del sol i la lluna poden orientar a les noies i nois a conèixer i mesurar els seus cicles hormo-nals. En el temps que el cicle menstrual s'activa, el calendari intern que marca la menstruació pot ser un gran aliat per l'autoconeixement i la gestió dels temps.

PLAER I AFECTES · 4 MATERIALS ·

Clítoris 3D

Es tracta de la representació d'un clítoris de mida adulta. Representa el gland, que pot veure's a la vulva i inclou el cossos cavernosos, que constitueixen el clítoris en si, a nivell intern, i el cos esponjós que l'acompanya.

El bosc del plaer

Presentem una escenografia de matolls, arbustos i arbres que formen un bosc. Una metàfora de com es construeixen les relacions afectives i sexuals, una manera de mostrar el bosc i la sexualitat com una vivència interconectada, frondosa i complexa. Així com un sol arbre no conforma un bosc, una sola pràctica sexual no conforma la sexualitat desitjada.

Preservatius Interns i Preservatius Externs

Quan és pertinent mostrem exemplars de preservatius interns i externs perquè els alumnes els puguin conèixer des de la curiositat i el joc que els desperten, i els puguin incorporar al seu imaginari com un element de salut.

DIVERSITATS AFECTIVES I SEXUALS · 2 MATERIALS ·

Pòster A3 Diversitats

Autora Júlia Sánchez, il·lustració Daniel Azorla

A partir de l'obra de l'artista internacional Daniel Arzola podem oferir bellesa i informació per reconèixer les diversitats afectives i sexuals.

Nine Intersexual

Presentem un nine per performar les diversitats sexuals. Cossos, genitals, identitats i expressions del gènere podran intercanviar-se per reflexionar sobre els estereotips i els prejudicis que tenim davant les diversitats sexuals.

BON TRACTE · 4 MATERIALS ·

El cor a la butxaca

Es tracta d'un cor de roba, construït a manera de petita bossa. Pot utilitzar-se per representar la sensació de pes al cor quan ens sentim tristos, amenaçats, en risc, o de lleugeresa quan el nostre entorn és positiu i agradable. Què ens omple el cor?

Minerals pel cor

Aportem 30 minerals per omplir el cor amb les bones experiències que ens ajuden a sentir-nos estimades i demostrar el nostre agraïment i bon companyerisme als altres. Inclouen exemplars de cristall de roca, aigua marina, jaspí groc, jaspí plata i jaspí roig.

La roda del conflicte

Una eina per facilitar la resolució constructiva dels conflictes interpersonals. A través dels seus quinze braços, descriu un possible camí d'escolta i diàleg per anar del conflicte a l'acord, un camí que ens fa créixer, ser més conscients i sentir-nos millor.

Pòster “Drets Afectius i Sexuals a la Infància”

Autora Júlia Sánchez, disseny i il·lustracions Cinta Villalobos.

Oferim un recull dels drets dels infants, entorn els afectes i les sexualitats.

CONTES DE LA COL·LECCIÓ MIGJORN (preu no inclòs a la Maleta)

El primer joc del Jan i la Marina

Autora Montse Catalán, il·lustracions Marc Rodríguez. Editorial Pol·len. Barcelona 2018.

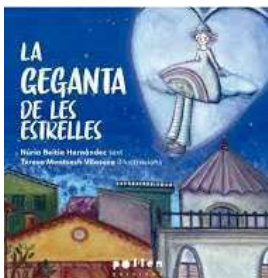
Un conte que ens mostra la relació de complicitat que estableix una nena amb el seu germà petit quan encara no ha nascut. La mare, entrant en el seu joc, els integra a tots dos, reconeixent les seves necessitats diferents. És l'art d'acompanyar el creixement intentant evitar l'inici de la gelosia.

Descobrint el cos sembrant paraules

Autora Montse Catalán, il·lustracions Aina Sallés. Editorial Pol·len. Barcelona 2018.

Amb la mateixa naturalitat amb la qual les criatures descobreixen cada dia nous detalls del món, i aprenen a anomenar-los, en aquest conte descobrim el cos i posem paraules a aquelles parts a les que moltes vegades ens referim amb eufemismes: la vulva i el penis i totes les seves parts.

La geganta de les estrelles

Autora Núria Beitia, il·lustracions Teresa Montsech. Editorial Pol·len. Barcelona 2020.

La Geganta de les Estrelles manté un fil d'amor quan cal acompanyar les criatures davant de la separació dels progenitors o de qualsevol altra absència llarga d'una persona estimada.

CELEBREM LA SEXUALITAT

Júlia Sánchez Andreo

635082281

laciranda@gmail.com

@julia_sanchez_andreo

WWW.LACIRANDA.COM